

Dny NATO v Ostravě 2022

OPĚT PO ROCE SE TŘETÍ ZÁŘIJOVÝ VÍKEND KONALY NA MOŠNOVSKÉM LETIŠTI DNY NATO V OSTRAVĚ A S NIMI SOUBĚŽNĚ DNY VZDUŠNÝCH SIL AČR. PO DVOU LÉTECH OMEZENÍ REAGUJÍCÍCH NA OPATŘENÍ PŘIJATÁ V SOUVISLOSTI S PANDEMIÍ KORONAVIRU TENTOKRÁT PROBĚHLY VE STANDARDNÍM FORMÁTU. PŘESTO MUSELI ORGANIZÁTOŘI REAGOVAT NA ŘADU ZMĚN.

Ačkoliv může toto konstatování působit jako kliše, letošní sezónu leteckých akcí v nejen v Evropě silně poznamenala aktuálně probíhající válka na Ukrajině. Protivzdušnou obranu svého východního křídla posílily státy Severoatlantické aliance přesunem vybraných jednotek na rotační bázi, což se samozřejmě odrazilo i ve snížené dostupnosti zejména bojových strojů pro ukázky na veřejnosti. A ani české vzdušné síly nebyly výjimkou. Například dlouhodobě plánovaná mise českých Gripenů v Pobaltí byla prodloužena z plánovaných čtyř na šest měsíců s ukončením k 30. září, a tak bylo brzy jasné, že v letošním roce nebude možné předvádět tyto stroje v dynamické sólové akrobatické ukázce. Menší dosažitelnost letounů se ovšem projevovala také na statické, která byla dobře patrná i na prestižních akcích, kdy na ně letectva místo bojových strojů vysílala ve větší míře ostatní druhy techniky, tedy zejména cvičné a transportní letouny a vrtulníky. Když k tomu připočteme probíhající přezbrojování řady vzdušných sil na starém kontinentu, měli organizátoři velmi ztíženou pozici při přípravě svých airshow. I přesto se v Ostravě podařilo nachystat na víkend 17. a 18. září bohatý program, který sliboval nevšední podívanou. Partnerskou zemí se tentokrát stalo samotné NATO, a tak byl výčet účastníků se států skutečně reprezentativní.

Bohužel do samotného konání akce tentokrát výrazně zasáhlo kromě operačních příčin i nepříznivé

počasí. Seznam zrušených účastí, mnohdy oznámených na posledních chvíli, tak byl letos větší, než si všichni přáli. Nepřilétla chorvatská akrobatická skupina Krila Oluje s Pilatusy PC-9M, slovenské L-39 Albatros, estonský C-145A Skytruck, německý Sea King Mk.41A, dánský C-130J-30 Super Hercules, alianční E-3A Sentry, ale i další. Odvolány byly také sobotní průlety amerického bombardéru B-52H Stratofortress a z důvodu úmrtí královny Alžběty II. chyběl i britský display team se stroji Typhoon FGR4. I tak se do Mošnova slétly méně vídané stroje. Příkladem může být premiéra Antonovu An-2 lotyšského letectva, turecké F-4E-2020 Terminator, kanadský

CF-188 Hornet či švýcarské F-5E Tiger II akrobatické skupiny Patrouille Suisse.

Pokud se blíže zaměříme na leteckou část letošních Dnů NATO v Ostravě, tak byla ve znamení připravované modernizace českého taktického letectva. Ministerstvo obrany totiž letos v červenci oznámilo, že zahájí jednání s americkou stranou o nákupu 24 bojových letounů F-35A Lightning II. Dokud ale není podepsána smlouva, nevzdávají se ani Švédové se svým novým letounem JAS-39E Gripen. A pomyslný souboj mezi nimi se odehrál i v Mošnově. Oba stroje si mohli návštěvníci prohlédnout ve formě plnozměrových maket přímo na ploše, ve vzduchu se

Poprvé na veřejné akci se v České republice představil transportní letoun C-390 Millennium, který je v hledáčku našich vzdušných sil. Na jeho vývoji a výrobě se mimo jiné podílí Aero Vodochody

pak ukázal v sobotních průletech nizozemský Lightning II a rovněž po oba dny s akrobatickou sestavou Gripen E. Poněkud ve stínu tohoto sledovaného klání ale byla další zajímavá účast dvou adeptů pro české letectvo - transportních letounů C-390 Millennium z Brazílie a A400M Atlas z Německa. Loňská srpnová rychlá evakuace z Afghánistánu totiž znovu jasně prokázala, že naše republika tuto kategorii letounů potřebuje, a armáda zvažuje všechny možnosti, jak svou přepravní kapacitu posílit.

Velitel Vzdušných sil AČR generálmajor Petr Mikulěnka, ředitel státního podniku LOM Praha Jiří Protiva a ředitel MATC plukovník Karel Valvoda při podpisu smlouvy o leteckém výcviku v zařízeních LOM Praha ve prospěch Multinational Aviation Training Centre

Nechyběly ani novinky domácího leteckého průmyslu: kunovický L 410NG a vodochodský L-39NG. Jeho sériová výroba již běží a před finálním schválením je i kontrakt se státním podnikem LOM Praha, v rámci něhož by v budoucnu mělo pardubické Centrum leteckého výcviku získat nejprve čtyři tyto stroje s opcí na další čtyři a nahradilo by jimi stávající flotilu L-39C, jimž nezadržitelně končí technický život. Vedoucí pracovníci státního podniku ovšem v Ostravě měli i řadu dalších důležitých setkání. Předně podepsali smlouvu o leteckém výcviku v zařízeních

Francouzský Rafale C ve výročním zbarvení jednotky EC 3/30 ze základny BA118 Mont-de-Marsan

LOM Praha ve prospěch Multinational Aviation Training Centre (MATC), jehož ústředí sídlí ve Vyškově. Nejen v návaznosti na srpnové oznámení o darování osmi vrtulníků UH-1Y Venom a AH-1Z Viper pak v Mošnově proběhlo další kolo jednání s jejich výrobcem, americkou společností Bell Textron. Přípravy na zavedení platformy H-1 do stavu Vzdušných sil AČR jsou totiž v plném proudu - v červenci odcestovala do Kalifornie na přeškolení skupina armádního letového a pozemního personálu, přičemž

V průletech se v sobotu předvedl F-35A Lightning II nizozemského letectva. Tyto stroje jsou zařazeny u 322. perutě na základně Leeuwarden, v současnosti se na ně přebrojuje 313. peruč na základně Volkel

Vskutku raritní byla účast An-2 lotyšského letectva ze základny Lielvarde

piloti AH-1Z absolvovali shodou okolností své první lety s tímto vrtulníkem v týdnu před ostravskou akcí, letci UH-1Y je měli naplánovány hned v tom následujícím. Na příchod H-1 se proto pečlivě chystá i LOM Praha: v červenci zahájil činnost k tomu speciálně vytvořený Závod H-1, finišuje výstavba budovy simulátoru na základně v Náměstí nad Oslavou. Vzhledem k očekávanému navýšení počtu těchto

vrtulníků je totiž zřejmé, že státní podnik bude zabezpečovat větší objem činností. Jeho schopnosti tak budou v krátkodobém i dlouhodobém horizontu klíčové z pohledu zabezpečení provozu platformy H-1 v České republice. O tom, jaký bude posun nejenom v tomto programu, se budeme moci přesvědčit již na dalším ročníku Dnů NATO v Ostravě, který proběhne o víkendu 16. a 17. září 2023. ■

Středeoevropskou premiéru si v Ostravě odbyl nový JAS-39E Gripen, jenž je nyní zařazován do služby ve švédském a brazilském letectvu. V titulu turecké F-4E-2020 Terminator. Jedná se o výrazně modernizované legendární stroje F-4E Phantom II, jejichž poslední kusy jsou nyní soustředěny u 111. Filo na základně Eskisehir